

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
" pol leta 4 " — " "
" četrt " 2 " 20 "

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k
" pol leta 5 " — " "
" četrt " 2 " 60 "

Vredništvo in opravišтво je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno tristopno vrsto se plačuje: 6 kr. če se tiska 1krat, 5 " " " " 2krat, 4 " " " " 3krat. večje pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štempelj) za 30 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo

Nemšk svobodnjašk program.

V Lincu se je 7. maja zbralo 36 nemških liberalcev, med temi 20 poslancev, izdelavat liberalen program. Ti gospodje še vedno stojé na „tleh“ ustave. Mi jih lahko pustimo stati in bomo veseli, da ostanejo tako daleč za nami. Ali možje so vendar hudi: davkov ne bodo hoteli plačevati, če jih pustimo osamljene. Vsaj zagrozili so se, da ne plačajo nobenega krajcarja, če bi se kdo hotel dotikati njihovih ustave. Prazna grožnja! Za kaj tacega liberalci nimajo potrebnega poguma. Tudi je že pretekla Blagotinšekova doba, ko so se smeli ustiti: „Mi imamo moč v oblasti, in jo smemo rabiti, kakor nam ljubo in drago.“

Vendar bi hoteli te grozne ustavne gospode vprašati: Ali deželne pravice niso ustava, katero ste kasirali ob enem izrekaje, da jo hočete s svojimi neposrednimi volitvami še bolj obrezati? Davke, ki jih zdaj plačujemo, so po večem ali g. ustavneži sami naložili, ali potrdili in poveksali; naj jih torej tudi pridno plačujejo. Jih tudi bodo!

Drugi §. tega programa je posvečen Kaiserfeldovi energiji in Giskra-Herbstovemu polaganemu kroténju, potem pa — kaka zmez! — „resnično krščanski vernosti, kot pripomočku za razširjanje svobode.“ Glej, glej! To vse po tem, ko so cerkev in njene služabnike — slednje kot sovražnike svobode v blato gazili in v ječe vlačili. So pač le zarad volitev zopet tako „kataličanski“ postali ti ustavneži! Sicer so si pa že tudi vratca odprta pustili in obetajo znano svojo energijo proti vsem onim, „ki pod zaščito vere mir kalé.“ Da konkordat ne sme izostati iz nobenega liberalnega programa in pri nobenem liberalnem banketu, umeva se samo ob sebi, saj je boj proti konkordatu začetek in konec nemško-liberalne politične svobode.

§. 3. svoje osti obrača proti veliki stoječi armadi, katero so pa ti gospodje sami ustvarili — ko so še moč v rokah imeli. Seveda potrebovali so jo, da so krotili narode, ktere so gonili obupanju v naročje.

V 5. § si — ko bi ne bilo drugače — že zana-

prej sezuvali znane svinčene podplate. Poljakom dajó neko milostivo darilo, Čehom pa nič. Menda bodo Čehi že toliko pametni, da teh gospodov ne bodo vprašali, in da se s takimi programi ne bodo dali ovirati, da ne bi ustavnemu sodu izbili dna. Drugih narodov se spominjajo le s cigansko frazo, da se ne bodo narodi ovirali v njih lastnem razvijanju. Res prav milostivo! Ravno to je rekel tudi deželni odbor in zbor štirski, in glej, kako so oddali učiteljske službe na Ptujski gimnaziji, pri deželnih kopelih na slovenskem, glej nemško vinorejsko šolo v Mariboru, glej kako Slovenci niso zastopani v dež. odboru, glej kako so naše peticije za narodno ravnopravnost pod mizo metali, dá niti ne sprejemali.

„Nemce na Českem je treba braniti in zavarovati proti Čehoslovanom,“ — programujejo linški liberalci. Prav lepo! Kdo pa brani in varuje štirske Slovence proti štirskim Nemcem? Ti gospodje hoté le može voliti, ki se vedejo po javnem mnenju. Lepo! Ali kako so zaničevali javno mnenje, glasove narodov, njih prošnje in pritožbe, ko so imeli še moč in gospodarstvo v rokah! To je pravna država teh gospodov, v kateri nihče nima nobenega prava, nobene pravice, kakor le oni sami!

Ti linški gospodje nimajo zaupanje do sedanje vlade. Vsak po svojem okusu! Mi pa imamo še mnogo manj zaupanja do njih „ustavnih tal“ in do njih uničevanja deželnih pravic; do njih resnično krščanske religioznosti in njih preganjanja duhovnikov; do njih zmanjšanja stoječe armade in njih energije za ukrotovanje narodov; do njih narodne ravnopravnosti in njih narodnega tlačenja; do njih svobodomuja in hrepenenja po izključljivo nemškem gospodarstvu! Kako to vse pomešano v njih programa šumi, kako si mogoče in nemogoče, podobno in nepodobno podaja drug drugemu lažljivo roko. Fraze, nič kot fraze s zlaganimi razlogi niže bire — to je sedanji nemško-avstrijski liberalizem, sedanja nemško-avstrijska inteligencija.

Torej proč, daleč proč od njega! Dosleden je le on, kdor resnico pozna: moderni nemško-avstrijski se imenuje — laž!

Modus procedendi.

Da hočemo zedinjeno Slovenijo, o tem smo po večem menda vsi složni. Kako jo dosežemo, o tem se je do zdaj še malo govorilo, še manj pisalo. Zanimal nas je torej v tej zadevi članek v Zukunft poslan z dolénjega Štirskega. Po daljšem uvodu piše dopisnik: „Mi si mislimo, da se pri preustrojanji države ne bode rabila niti šablona, niti da se bo otrpna oblika višje stavila, nego potreba in živa pravica narodov, in da se bodo morala ponoviti nekoliko stara, nekoliko pa ustrojiti nova pravna razmerja. Na dalje mislimo, da je naš program prekorišten svobodi, pravici in pravičnosti, mednarodnemu miru, prostejši in cenejši upravi, torej dotičnim narodom in državi sami, kakor da bi razsvitljena, poštena, nepristranska in neustrastna vlada ne hotela sama pomagati, da se vsled izrécne volje slovenskega naroda odpravi dosedanji nenaravni, svobodo, obstanek in razvijanje tega naroda ovirajoči položaj s tem, da se združijo vsi razcepljeni kosi. Ako vlada to dobro voljo pokaže in ako se konča od prejšnje vlade osnovano ščuvanje, potem bode tudi nemški narod, od kterege se hočemo ločiti, začel ugodnejše o tem misliti.“

Decentralizirati se bode moralo in kolikor toliko bi utegnili delokrožje dozdanjega državnega zbora pripasti posameznim državnim oddelkom. Vsled tega se bodo morale tú in tam ustvariti večje deželne in narodnostne grupe. Sama ob sebi bi se skoraj že morala potem napraviti slovenska skupina. To že tudi zarad popolne neodvračljive narodne ravnopravnosti v šoli in uradu, v srednjih šolah, na vsučiliščih, na tehničnih višjih šolah, v deželnih zborih, pri najvišjih deželnih oblastnih, ako se premisli, da bi bilo v deželah s pomešanim prebivalstvom predrago, ako bi se za vse to ustvarjale paraleke v vseh omenjenih strokah.

Mislimo si državen zbor ad hoc, ki bi imel samo posvetovalno oblast, in v katerem bi narodi določili državne in deželne zadeve. Naši poslanci bodo tam svoje tirjatve oglasili. Nam ugodna razsodba drž. zbora

Listek.

Naravoslovne črtice.

I.

Retkva in špargelj.

Dober prijatelj mi je pisal, naj nadaljujem svoje naravoslovne črtice, ker mu pomagajo k prebavljanju. Toda moji članki niso samo prebavljivi, nego tudi zabavljivi. Moj prijatelj ima posebno vsak petek veliko nadlogo s svojim želodcem, zato si nastrže retkve, se je prav obilo najé, da laže prebavljiva. Če bodeš še, predragi moj! zraven tega bral mojo razpravo o retkvi, še bode ti boljše tehnika. Poslušaj tedaj nekaj o retkvi. Retkvo so nekdanj boljše čestili, nego sedaj. Otto Weath de Ylenburg je poklonil cerkvi lep kos zemlje. Ustanovno pismo je izdelal: „festo cathedrae s. Petri, quo die benedictur raphanus.“ To je bilo leta 1348. Denes blagoslovljenje retkve na praznik stolice sv. Petra ni več navadno. Ker ti, moj dragi prijatelj, si bil nekdanj tudi professor publicus extraordinarius na onem učilišču, na katerem jaz, bodeš gotovo našel v kakovšnem starem folijantu, zakaj so ta dan retkvo blagoslovljali. Gfrörer (Kirchengeschichte II, 771) piše, da se je praznik stolice sv. Petra

nekdanj tudi velel: festum Petri epularum. Brez dvombe so takrat stari kristjani dobro živeli — imeli „furež“ in redkvo rabili za konfekt, to je za prebavljanje. Grškim poganom je redkva bila simbol prepira, in nekteri etimologi trdijo, da grško-latinska beseda: raphanus se ima izpeljevati iz: *ρέπιον*, prepirati se. Tako bi utegnili v retkvi tčati nekakšna prepirljiva lastnost in moč. Dozdeva se mi, da slovenski politikarji preveč retkve jedó, ker se zmirom prepirajo. Za božjo voljo, vzemite rajše vsako jutro na tešče nekaj kukujeka, ne pa retkve. Drugače vas utegne zadeti kazen z retkvi. Ali niste ničesar slišali še o tej kazni? Atinjani so vsakemu nemirnežu, prepiravcu nek neizrazljiv del trupla z vročim pepelom naribali, in potem mu dali tam retkvo okušati. Ta kazen je bila sicer barbarična, ali pomagala je k priči. — Pa pustimo retkvo, meni je v petek ljubši špargelj. Tudi cesar Augustus ga je rad jedel, in od njega izvira prislovica: „cibus coquitur asparago“; kar pomenja: „kakšno reč hitro opraviti“; gotovo je vzeta ta prislovica iz tega, ker se da špargelj lahko in hitro za jed pripraviti. Novejši slikarji rabijo špargelj za simbol boječnosti in strašljivosti, čuda da niso si ga nekteri Slovenci, ki so dobili plemščino, vzeli v svoj grb; prikladniši bi bil, nego šišak, meč, rokavice in drugo vitežko orodje,

ker nobeden slovenskih: „Ritterov“, in „Edler-vonov“ ni pridobil si te česti z hrabrostjo, temuč s poklonovanjem in pohlevnostjo. Lepa čednost je pohlevnost; Belostenec jo prestavlja v lat.: comitas, Milde, Freundlichkeit, Höflichkeit; — ali v slovenski besedi: pohlevnost teči ves značaj Slovencev; — on si ne upa čez — hlev; prav je rekel rajni Jaka Zupan: pohlevnost po hlevu smrdi, Höflichkeit aber riecht nach Hof.“

II.

Tobak.

Nesrečna rastlina, koliko si mi že škode napravila! Dvadeset let že tvoj prah v nos vtikam. Vsak dan potrošim najmanj en lot. Za ta denar bi si lahko kupil en par najlepših volov, ali pa en oral vinograda, in bi vendar stal na svojem zemljišču, — bil bi lastinar, a ne večni preužitkar. Koliko škode pa še napraviš kadilcem! Polovico več, nego šnofalcem. Ali kdo se bode jezil čez Amerikance, kteri so prvi rabili tobak za kadenje in žvekanje? Ko je Evropejec vprašal Amerikanca, zakaj kadi, mu ta odgovori: Tabak vzbuja duhove moje žizni, stori me pogumnejšega v boji, veseljšega v družbi, in me navdušuje za molitev. Res lepe vlastnosti, samo da jih je tobak v Evropi že večidel izgubil. Koliko jih na dan skadi ducent smodk, in ne

ni vestna poročevalka, je znano. Došla nam bodo torej morebiti popačena, nepopolna ali naravnost neresnična poročila. Vrednik „Slov. Naroda“ ni Bog, da bi v tace m položaji vselej mogel spoznati resnico od neresnice — sicer bi na taka poročila ne čakal. Govoriti pa bode moral „Narod“ o sklepkih, kader se razvedó, in v teh razmerah je prav lahko mogoče, da bode „Narod“ zopet prvi, ki bode začel domači prepír. Zdaj nam je pri najbolji volji faktično nemogoče dati poporoštvo, da ne bode temu tako. Nas ne žene niti radovednost, niti pomanjkanje političnega blaga, ako na korist sloge in sprave tirjamo, da se nam sklepi naznanijo. Ako za zdaj niso za razglašnje, bomo vedeli molčati — ako se to ne zgodi, zavračamo vso odgovornost od sebe, ko bi se res unel kak domač boj. Mi smo s tem „iskali sprave.“ Na drugih je zdaj, da se pusté najti!

Listnica vredništva.

G. Vek. Raič v Trstu: Za Vas leži na tukajšnjem koldvoru 4 gld. 5 kr. povračnine za preveč; plačano vožnino iz Z. v T. — G. Fr. Bl. v R.: Tabor v Cirknici je dovoljen na 12. dan junija in ni preložen na binkošti. G. pisatelju: „pravnega lučaja“: Srčno hvalo. Nikar se muditi s prepisovanjem; saj e bere navadno T. pismo, torej pošlji kakoršno je zdaj; pismeno eč, za zdaj prijateljski pozdrav.

Dunajska borsa 16. maja.

Enotni drž. dolg v bankovcih	60 fl. 40 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov.	— „ —
Enotni drž. dolg v srebru	69 „ 80 „
1860 drž. posojilo	96 „ 30 „
Akcije narod. banke	725 „ —
Kreditne akcije	255 „ 40 „
London	124 „ —
Srebro	121 „ 65 „
Cekini	9 „ 88 „

**En praktičen
koncipijent
in on
kancelist**

dobita zlužbo v moji odvetniški pisarnici v Kranji.
V Kranji 12. maja 1870.
Dr. Prevec.

Dober kup kinč za gospode in gospoje.

Ta kinč izdelan iz nove kovi (imenovana novo zlato) odvišen dela pravi kinč, ker ta novi izdelek v barvi in obliki ne stoji za pravim, in ima to dobroto, da vsa stvar ne velja 4. del tega, kar se mora pri pravem plačati za obliko; torej si tem češče lahko vsakdo omisli najnovejše in najmodernejše. Celo strokovnjaki se lahko motijo pri tem delu, tako natanko je vse ponarejeno.

Najnovejši kinči vse modične oblike iz novega zlata, katero zmerom ohrani zlato barvo in je torej motljivo podoben pravemu kinču s ponarejenimi kamni in postekljenjem hakor oblika tirja.

Broše, fine po kr. 40, 60, 80, f. najfineje po f. 1.50, 1.80, 2, 2.50.

Uhani, finih par po kr. 50, 80, f. 1, najfineji po f. 1.50, 2, 2.50.

Cele garniture, broše in uhani, 80 kr., f. 1.20, 1.60, najlepše delane f. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

Brasleti, fini po kr. 50, 80, f. 1. najfineje delani f. 1.50, 2, 3, 3.50.

Najlepši kolierji po kr. 90. f. 1.20, 1.50.

Medailoni, finir. 20, 40, 60, najfineji kr. 80, f. 1.50.

Glavniki za v lase, z novo zlato lepšavo po kr. 30. f. 1, 1.50, 2, 3.

Prstani, motljivo izdelani, z raznimi ponarejenimi kamni po kr. 30, 40, 50, 60, 80, f. 1.

Najlepše urne verižice za gospode, kratke po kr. 50, 80, f. 1, 1.50, 2. Dolge benečanske oblike f. 1.40, 1.80, 2.

Iglice za gospoje po kr. 20, 40, 60, 80.

Gumbe na srajce po kr. 10, 15, 20, 30.

Manšetne gumbe po kr. 20, 30, 40, 60, 80.

Ovratne gumbe po 5 in 10 kr.

Cele garniture srajčnih in manšetnih gumbic najlepše delo po kr. 50, 80 f. 1, 1.50.

Snopič malenkosti k uram, prav lepo sestavljen po kr. 60, 80. f. 1.

Pravi zlati prstani s kamni po f. 1.50, 2, 2.50.

13lotne puncirane srebrne verige, vogenji pozlačena, kratke po f. 3.50, 4. dolgo po f. 6, 7.

13lotni srebrni medalijoni, v ognji pozlačeni in postekljenji f. 2.50, 3.

Najmodernejši jekleni kinči.

sestavljani iz mnogih lepobrušenih jeklenih iglic.

1 broša po kr. 40, 60, 80, f. 1; 1 broša srebrno obrobljena po f. 1.50, 2, 3; 1 par uhanov po kr. 50, 60, 80, f. 1; 1 par uhanov srebrno obrobljenih po gl. 1.50, 2, 3, 3.50.

Srebrnina, najfineja 13lotna, najnovejše oblike.

s uradno marko c. kr. dunajske puncarije.

Le ker sem na debelo po ceni nakupil starega srebra, mi je mogoče, po sledeči ceni pravo srebrnino prodajati; staro srebro jemljem v zameno.

1 ducend nož 15 f., 1 dcd. vilic 15 f., 1 dcd. desertnih nož 10—50 f., 1 dcd. desertnih vilic 10—50 f., 1 dcd. žlic 58 f. otročjih žlic 35 f., kavinih 26 f., 1 velika žlica za juho 18 f., 1 žlica za sočivje 12 f., 1 žlica za ribe 12 f., 1 čajni precejnik 5 f., sladkorni razsipavec 10 f., razsipavec za poper 8 f. 50, kleščice za sladkor 6—50 f., povoj za prtiče 4 f., solnica, priprav. tžk 5 f., solnica, dvojna 10 f., jajčni drobljač 5 f., 1 kupica za vino krasna 18 f., posoda za jesih in olje 30 f., korbic za sadje dobro delo 30 f., ročni svečnik 9 f., 50, itd. itd.

Vse to blago se dobi za to ceno v tej kakovosti edino pri podpisnem trgovcu. Cena se za stonj naznanja, Zapisnik cene je vsakomu zanimljiv. (7)

Krasobazar, A. FRIEDMANN-a na Dunaji, Praterstrasse Nr. 26.

Epileptični krč (božjast)

pismeno zdravi specialni zdravnik za božjast doktor **O. Killisch v Berlinu,**

zdaj: Louisenstrasse 45. — Ozdravil jih je že nad sto. (17)

Igrače in društvene igre.

Skrbljeno je za vsako dete, mlado in staro, bogato in revno. V Beči ni druge kupčije, kjer bi bil tako razen izbor in bi se tako ceno prodajalo. Razne zanimive znanostne igre za šolarje, in ogromna izbirkica novih zanimivih družabnih iger za otroke vseh starosti i. t. d.

Nekoliko teh iger:

<p>Krasno oblečene punčike, po kr.: 30, 50, 80, gl.: 1, 2, 3, 4.</p> <p>Neoblečene punčike, po kr.: 10, 20, 30, 40, 50, 80, gl.: 1, 2.</p> <p>Mehanične tekajoče punčike z glasom in gibljivo glavo, rokami in nogami, po kr.: 70, 90, gl.: 1.20.</p> <p>Loterije in tombole po 20, 30, 50, 80 kr.</p> <p>Kladivo in zvon, kr.: 10, 20, 30.</p> <p>Domino, po 20, 30, 50, 80 kr.</p> <p>Šah, fino, s figurami, gl.: 1.30, 1.50, 2.</p> <p>Kegljji, po 10, 20, 40, 60, 80 kr.</p> <p>Nagajive igre, po 20, 30, 40, 60, 80, kr., 1 gl.</p> <p>Grabbene omarice, po 20, 40, 60, 80 kr., 1, 1.50, 3 gl.</p> <p>Kubus-igre, po 30, 60, 70, 90 kr., 1.20, 2 gl.</p> <p>Risarski aparati, kr.: 30, 60, 90.</p> <p>Kasete za delo, kr.: 60, 80, gl.: 1, 1.50, 2</p> <p>Piano, po 1.50, 2, 3, 4.</p> <p>Pozavne, trompete, bobni, vijoline, gitare, melodiji, dude, harmonike, cimbele in drugi instrumenti jako cenó.</p> <p>Igrače za nespametne otroke iz lesa in kavčuka, po 15, 20, 30, 50 kr.</p> <p>Razne živali na mehu, po 5, 10, 20 kr.—1 gl.</p> <p>Živali čisto naravno delane, 50 kr., 1—2 gl.</p> <p>Druge igre, 1000černe izbirkice, 10 kr.—4 gl.</p> <p>Družabne igre po 30, 50 kr., 2 gl.</p>	<p>Najnovejše knjige s slikami, za deklice, z ali brez teksta, po 10, 15, 25, 45, 65, 80 kr., 1 gl.</p> <p>Brez poduka se otroci učé brati po novih omaricah za branje s slikami, 1 o. 1 gl. — Igraje se otroci učé raznih del na rokah po novih delavskih šolah, ena taka 80 kr., gl.: 1.20, 2, 3.</p> <p>Globusi po 50, 80 kr., 1, 1.50, 2 gl.</p> <p>Laterna magika, imenovana čarobna svetilnica, prijetna zabava za mlado in staro, s 2 podobami, pokr.: 65, 85, gl.: 1.50, 2, 3, 4, 5.</p> <p>1 majhen steklen instrument, imenovan čudežni ptič, s katerim se more posnemati petje vsacega ptiča, ta jako zanimiva stvar velja le 25 kr.</p> <p>Kovčeg angleška orodja, napolnjen z vsakojakim hišnim orodjem, po gl.: 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, za otroke po kr.: 25, 35, 60, 80, gl. 1.</p> <p>Izvrstne Fröbelnove igre za samodelovanje, največa izbirkica za deklice in dečke vsake starosti, 1 igra po 80 kr., 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50 gld.</p> <p>Tiskarnice, popolne, z abecedami in potrebnimi ščinami, za odraslene otroke 80 kr., gl.: 1.20, 1.80, 2.50, 3, 4—5.</p>	<p>Čedna knjižica za zaznamovanje in pletenje s 30 novimi obrasci, po 5 kr.</p> <p>Razne igrače v škatljice izdelane v stoterni izbirkici, za deklice in dečke, po kr.: 10, 20, 40, 60, gl.: 1—2.</p> <p>Zanimajo in kratkočasijo</p> <p>novi salonski umetni ognji, brez slabega duha, raznovrstni, po kr.: 3, 5, 8, 10, 15.</p> <p>Ognjišča, kuhinje, hlevi, prodajalnice, sobe, saloni, vse z ali brez oprave.</p> <p>Otročja gledišča po 35, 60 kr., 1.20 gl.; hranilnice po 10, 20, 30 kr.; metamorfozne igre po 20, 40, 60, 80 kr.; roulette-igre po kr.: 35, 50, 80, 1 gl.; tekoče miši po 50 kr.; tekoče železnice po 2, 2.80 gl.; otročje ure, fine z bilom po 35 kr., drugačne po 10, 15, 20, 30, 40.</p> <p>Pistoleti, karabinke, puške s pokom, po kr.: 20, 40, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50.</p> <p>Kositarjeve sablje po 20, 30, 40, jeklene po 90 kr., 1.30 gl.</p> <p>Raznovrstne magnetične igrače, ki v vodi plavajo za magnetom, 1 škatljica po kr.: 10, 20, 30, 50, 80, gl. 1.</p> <p>Porcelanast servis za kavo, čaj, jedila po velikosti, kr.: 60, 80, gl.: 1.50, 2, 2.50.</p>	<p>Jako zanimive in kratkočasne za vsako starost so čisto novo sestavljene čarobne kasete. To so čedne kasete vse z natančnim podukom, tako da vsakdo lahko copra a la prof. Bosco, 1 kasete po pripravah po gl.: 1.40, 1.80, 2.30, 2.80, 3.50.</p> <p>Zemlja in njeni prebivalci, za umne otroke jako priporočljivo; to je étui s globom pravilno delanim in vsi svetovni prebivalci v svojih narodnih nošnjah, pod vsakim šjezično ime, velja samo 35 kr.</p> <p>Živali s kožo preoblečene, prav trajljive, po kr.: 35, 50, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50, 2.</p> <p>Razne živali z naravnim glasom po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1.30, 1.50, 2, 2.50.</p> <p>Kositarjeve prav trajljivo delane kočije, cabriolets, fiacres, comfortable in drugi večji in manjši vozovi, vsi s konji, po kr.: 30, 50, gl.: 1, 1.50.</p> <p>Dunajska konjska železnica, železnice in barke po kr.: 50, 80, gl.: 1, 1.50.</p> <p>Fotograf, zabavljiva igra, s katero je res mogoče fotografije delati, s podukom, po 20, 40 kr.</p> <p>Amerikanska vojaška igra, ali 8 konje združeni v enega. To je ameriška svobodna zastava, ki je ob enem trompeta in pokojčea pistolja. Prav čedno po 80 kr.</p>
---	--	---	---

Mnogo drugih iger, ki jih ni moč imenovati, dobivajo se po tej ceni edino v podpisani zalogi. Zapisniki cene, ki so vsi jako zanimivi, razpošiljajo se gratis. (4)

Krasobazar, A. Friedmann na Dunaji Praterstrasse Nr. 26.

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k,
" pol leta 4 " — "
" četrť " 2 " 20 "

Po pošti:
za vse leto 10 g. — k
" pol leta 5 " — "
" četrť " 2 " 60 "

SLOVENSKI NAROD.

Oznanila:

Za navadno trisopno vrsto se plačuje: 6 kr. če se tiska 1krat, 5 " " " 2krat, 4 " " " 3krat. večje pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 80 kr.

Vredništvo in opravištvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo

Nemšk svobodnjašk program.

V Lincu se je 7. maja zbralo 36 nemških liberalcev, med temi 20 poslancev, izdelavat liberalen program. Ti gospodje še vedno stojé na „tleh“ ustave. Mi jih lahko pustimo stati in bomo veseli, da ostanejo tako daleč za nami. Ali možje so vendar hudi: davkov ne bodo hoteli plačevati, če jih pustimo osamljene. Vsaj zagrozili so se, da ne plačajo nobenega krajcarja, če bi se kdo hotel dotikati njih ustave. Prazna grožnja! Za kaj tacega liberalci nimajo potrebnega poguma. Tudi je že pretekla Blagotinšekova doba, ko so se smeli ustiti: „Mi imamo moč v oblasti, in jo smemo rabiti, kakor nam ljubo in drago.“

Vendar bi hoteli te grozne ustavne gospode vprašati: Ali deželne pravice niso ustava, katero ste kasi-rali ob enem izrekaje, da jo hočete s svojimi neposrednjimi volitvami še bolj obrezati? Davke, ki jih zdaj plačujemo, so po večem ali g. ustavneži sami naložili, ali potrdili in povekali; naj jih torej tudi pridno plačujejo. Jih tudi bodo!

Drugi §. tega programa je posvečen Kaiserfeldovi energiji in Giskra-Herbstovemu polaganemu kroténju, potem pa — kaka zmez! — „resnično krščanski vernosti, kot pripomočku za razširjanje svobode.“ Glej, glej! To vse po tem, ko so cerkev in njene služabnike — slednje kot sovražnike svobode v blato gazili in v ječe vlačili. So pač le zarad volitev zopet tako „katoličanski“ postali ti ustavneži! Sicer so si pa že tudi vratca odprta pustili in obetajo znano svojo energijo proti vsem onim, „ki pod zaščito vere mir kalé.“ Da konkordat ne sme izostati iz nobenega liberalnega programa in pri nobenem liberalnem banketu, umeva se samo ob sebi, saj je boj proti konkordatu začetek in konec nemško-liberalne politične svobode.

§. 3. svoje osti obrača proti veliki stoječi armadi, katero so pa ti gospodje sami ustvarili — ko so še moč v rokah imeli. Seveda potrebovali so jo, da so krotili narode, ktere so gonili obupanju v naročje.

V 5. § si — ko bi ne bilo drugače — že zana-

prej sezuvaajo znane svinčene podplate. Poljakom dajo neko milostivo darilo, Čehom pa nič. Menda bodo Čehi že toliko pametni, da teh gospodov ne bodo vprašali, in da se s takimi programi ne bodo dali ovirati, da ne bi ustavnemu sodu izbili dna. Drugih narodov se spominjajo le s cigansko frazo, da se ne bodo narodi ovirali v njih lastnem razvijanju. Res prav milostivo! Ravno to je rekel tudi deželni odbor in zbor štirski, in glej, kako so oddali učiteljske službe na Ptujski gimnaziji, pri deželnih kopelih na slovenskem, glej nemško vinorejsko šolo v Mariboru, glej kako Slovenci niso zastopani v dež. odboru, glej kako so naše peticije za narodno ravnopravnost pod mizo metali, dá niti ne sprejemali.

„Nemce na Českem je treba braniti in zavarovati proti Čehoslovanom,“ — programujejo linški liberalci. Prav lepo! Kdo pa brani in varuje štirske Slovence proti štirskim Nemcem? Ti gospodje hoté le može voliti, ki se vedejo po javnem mnenju. Lepo! Ali kako so zaničevali javno mnenje, glasove narodov, njih prošnje in pritožbe, ko so imeli še moč in gospodarstvo v rokah! To je pravna država teh gospodov, v kateri nihče nima nobenega prava, nobene pravice, kakor le oni sami!

Ti linški gospodje nimajo zaupanje do sedanje vlade. Vsak po svojem okusu! Mi pa imamo še mnogo manj zaupanja do njih „ustavnih tál“ in do njih uničevanja deželnih pravic; do njih resnično krščanske religioznosti in njih pregánjanja duhovnikov; do njih zmanjšanja stoječe armade in njih energije za ukrotovanje narodov; do njih narodne ravnopravnosti in njih narodnega tlačenja; do njih svobodomuja in hrepenjenja po izključljivo nemškem gospodarstvu! Kako to vse pomešano v njih programa šumi, kako si mogoče in nemogoče, podobno in nepodobno podaja drug drugemu lažljivo roko. Fraze, nič kot fraze s zlaganimi razlogi niže bira — to je sedanji nemško-avstrijski liberalizem, sedanja nemško-avstrijska inteligencija.

Torej proč, daleč proč od njega! Dosleden je le on, kdor resnico pozna: moderni nemško-avstrijski se imenuje — laž!

Modus procedendi.

Da hočemo zedinjeno Slovenijo, o tem smo po večem menda vsi složni. Ka ko jo dosežemo, o tem se je do zdaj še malo govorilo, še manj pisalo. Zanimal nas je torej v tej zadevi članek v Zukunft poslan z dolénjega Štirskega. Po daljšem uvodu piše dopisnik: „Mi si mislimo, da se pri preustrojanji države ne bode rabila niti šablona, niti da se bo otrpna oblika više stavila, nego potreba in živa pravica narodov, in da se bodo morala ponoviti nekoliko stara, nekoliko pa ustrojiti nova pravna razmerja. Na dalje mislimo, da je naš program prekorišten svobodí, pravici in pravičnosti, mednarodnemu miru, prostejši in cenejši upravi, torej dotičnim narodom in državi sami, kakor da bi razsvitljena, poštena, nepristranska in nestrastna vlada ne hotela sama pomagati, da se vsled izrécne volje slovenskega naroda odpravi doseđanji nenaravni, svobodo, obstanek in razvijanje tega naroda ovirajoči položaj s tem, da se združijo vsi razcepljeni kosi. Ako vlada to dobro voljo pokaže in ako se konča od prejšnje vlade osnovano ščuvanje, potem bodo tudi nemški narod, od kterega se hočemo ločiti, začel ugodnejše o tem misliti.“

Decentralizirati se bodo moralo in kolikor toliko bi utegnili delokrožje dozdanjega državnega zbora pripasti posameznim državnim oddelkom. Vsled tega se bodo morale tú in tam ustvariti večje deželne in narodnostne grupe. Sama ob sebi bi se skoraj že morala potem napraviti slovenska skupina. To že tudi zaradi popolne neodvračljive narodne ravnopravnosti v šoli in uradu, v srednjih šolah, na vseučiliščih, na tehničnih viših šolah, v deželnih zborih, pri najvišjih deželnih oblastnijah, ako se premisli, da bi bilo v deželah s pomešanim prebivalstvom predrago, ako bi se za vse to ustvarjale paraleke v vseh omenjenih strokah.

Mislimo si državni zbor ad hoc, ki bi imel samo posvetovalno oblast, in v katerem bi narodi določili državne in deželne zadeve. Naši poslanci bodo tam svoje tirjatve oglašili. Nam ugodna rabsodba drž. zbora

Listek.

Naravoslovne črtice.

I.

Retkva in špargelj.

Dober prijatelj mi je pisal, naj nadaljujem svoje naravoslovne črtice, ker mu pomagajo k prebavljanju. Toda moji članki niso samo prebavljivi, nego tudi zabavljivi. Moj prijatelj ima posebno vsak petek veliko nadlogo s svojim želodcem, zato si nastrže retkve, se je prav obilo najé, da laže prebavljiva. Če bodeš še, predragi moj! zraven tega bral mojo razpravo o retkvi, še bode ti bolje teknila. Poslušaj tedaj nekaj o retkvi. Retkvo so nekdanj bolj čestili, nego sedaj. Otto Weath de Ylenburg je poklonil cerkvi lep kos zemlje. Ustanovno pismo je izdelal: „festo cathedræ s. Petri, quo die benedictur raphanus.“ To je bilo leta 1348. Denes blagoslovljenje retkve na praznik stolice sv. Petra ni več navadno. Ker ti, moj dragi prijatelj, si bil nekdanj tudi professor publicus extraordinarius na onem učilišču, na katerem jaz, bodeš gotovo našel v kakovšnem starem folijantu, zakaj so ta dan retkvo blagoslovljali. Gfrörer (Kirchengeschichte II, 771) piše, da se je praznik stolice sv. Petra

nekdanj tudi velel: festum Petri epularum. Brez dvombe so takrat stari kristjani dobro živeli — imeli „furež“ in redkvo rabili za konfekt, to je za prebavljanje. Grškim poganom je redkva bila simbol prepira, in nekteri etimologi trdijo, da grško-latinska beseda: raphanus se ima izpeljevati iz: *ράπιον*, prepirati se. Tako bi utegnili v retkvi tčitati nekakšna prepirljiva lastnost in moč. Dozdeva se mi, da slovenski politikarji preveč retkve jedó, ker se zmirom prepirajo. Za božjo voljo, vzemite rajše vsako jutro na tešče nekaj kukujeka, ne pa retkve. Drugače vas utegne zadeti kazen z retkvijo. Ali niste ničesar slišali še o tej kazni? Atinjani so vsakemu nemirnežu, prepiravcu nek neizrazljiv del trupla z vročim pepelom naribali, in potem mu dali tam retkvo okušati. Ta kazen je bila sicer barbarična, ali pomagala je k priči. — Pa pustimo retkvo, meni je v petek ljubši špargelj. Tudi cesar Augustus ga je rad jedel, in od njega izvira prislovica: „cilius coquitur asparago“; kar pomenja: „kakšno reč hitro opraviti“; gotovo je vzeta ta prislovica iz tega, ker se da špargelj lahko in hitro za jed pripraviti. Novejši slikarji rabijo špargelj za simbol boječnosti in strašljivosti, čuda da niso si ga nekteri Slovenci, ki so dobili plemščino, vzeli v svoj grb; prikladniši bi bil, nego šišak, meč, rokavice in drugo vitežko orodje,

ker nobeden slovenskih: „Ritterov“, in „Edler-vonov“ ni pridobil si te česti z hrabrostjo, temuč s poklonovanjem in pohlevnostjo. Lepa čednost je pohlevnost; Belostenec jo prestavlja v lat.: comitas, Milde, Freundlichkeit, Höflichkeit; — ali v slovenski besedi: pohlevnost teči ves značaj Slovencev; — on si ne upa črez — hlev; prav je rekel rajni Jaka Zupan: pohlevnost po hlevu smrdi, Höflichkeit aber riecht nach Hof.“

II.

Tobak.

Nesrečna rastlina, koliko si mi že škode napravila! Dvadeset let že tvoj prah v nos vtikam. Vsak dan potrošim najmanj en lot. Za ta denar bi si lahko kupil en par najlepših volov, ali pa en oral vinograda, in bi vendar stal na svojem zemljišču, — bil bi lastinar, a ne večni preužitkar. Koliko škode pa še napraviš kadičcem! Polovico več, nego šnofalcem. Ali kdo se bode jezil črez Amerikance, kteri so prvi rabili tobak za kadenje in žvekanje? Ko je Evropejec vprašal Amerikanca, zakaj kadi, mu ta odgovori: Tabak vzbuja duhove moje žizni, stori me pogumnejšega v boji, veseljšega v družbi, in me navdušuje za molitev. Res lepe vlastnosti, samo da jih je tobak v Evropi že večidel zgubil. Koliko jih na dan skadi ducent smodk, in ne

se bo potem kot vladen predlog predložila deželni zborom v Ljubljani, Gradcu, Celovcu, Gorici, Poreči in Trstu. Slovensko prebivalstvo štirsko in koroško bi utegnilo, ko bi se sprejel vladni predlog, ne tirjaje zase kacega posebnega stanja vstopiti v ljubljanski deželni zbor, nemško prebivalstvo koroško pa naj bi se združilo s Štirsko. Na podlagi začasnega volilnega reda in neposrednih volitev bi se sklical v Ljubljano skupen deželen zbor, ki bi volilni red potrdil, svoje delokrožje vzel v last in se dogovarjal z graškim deželnim zborom o deželnih mejah in razdelitvi deželnega premoženja, z deželnimi zbori v Ljubljani, Gorici, Poreči in Trstu pak o njih ondošaji do skupnega deželnega zbora.

Ko bi združevanje po tej poti zadelo ob neprekoračljive ovire, potem naj se poišče historično stališče in naj se tirja oživiljenje ilirskega kraljestva, kakor je nazadnje obstajalo, in za to kraljestvo na enaki podlagi za skupne zadeve skupen deželen zbor; za slovensko-štirski oddelek naj se tirja, da se utelesi v to kraljestvo, ali pa popolno narodno ravnopravnost, poseben okrožen zbor z okrožno vlado, dokler bi ta oddelek ne prešel v ilirsko kraljestvo, katero bi ga s svojo notranjo močjo k sebi zvalilo; bržkone bi se potem od njega odcepila nemška Koroška. Nj. veličastvo cesar se še dandenes imenuje: „kralj ilirski.“ To starodavno, morebiti najstareje, zdaj zmanjšano, zdaj zveksano kraljestvo je l. 1825 obsegalo vojvodino Kranjsko, Koroško, Primorje, t. j. goriško in gradiško in Istro ter Trst in je bilo razdeljeno v dve guberniji Ljubljana in Trst, prva je obsegala Kranjsko in Koroško, druga vse ostale dežele. Leta 1849 se je razcepilo v troje upravnih okrožij, Kranjsko, Koroško in Primorsko. Ker bodo v tej prihodnji skupini živele razne enakopravne narodnosti, priporočali bi z ozirom na nje, in da bi se izognili njih razžaljivosti, naj bi se skupina ne imenovala samo po eni, če tudi numerično nadvladajoči narodnosti, ampak naj bi se namesto imena „Slovenija“ raje izvolilo starohistorično ime „Ilirija“, saj pod enakimi historičnimi imeni n. pr. Tirolska, Pemska, Gališka, Ogerska obsega v dotičnih deželah razne narodnosti.

Dramatične zadeve.

II.

(Slovenska Talija.) Čestokrat čule so se tožbe iz dežele, da je tako malo za čitalniške odre pripravnih slovenskih igrokazov natisnenih dobiti, in da ta pomankljivosti sem ter tje ovira bolj uspešno delovanje na tem polju. Te tožbe bile so tudi opravičene, kajti razen 5 vezkov dr. Bleiweisove zbirke slovenskih

glediških iger in 6 vezkov Vilharjevih igrokazov — med katerimi so še nekatere slabše — imeli smo le malo število primernih krajših igrokazov, katerih predstavljanje bi bilo brez posebnih težav mogoče. Nekoliko se je to zboljšalo, odkar izdaja dramatično društvo redno zbirko glediških igrokazov „Slovensko Talijo“, ktere je prišlo na svetlo v prvih treh letih društvene delavnosti 11 vezkov, ki obsegajo 19 izrokazov, namreč: 1 žalostne igr v 5 dejanjih, 1 igrokaz v 4 dejanjih, 2 izvorni veseloigri v 3 dejanjih, 1 veseloigro v 2 dejanjih, 8 veseloiger v 1 dejanji, 3 operete v 1 dejanji in 3 dramatične prizore. Ker se za preteklo leto odmenjenih 5 vezkov začne te dni razpošiljati in bode pozneje o njih kaj spregovoril, naj se ozrem na kratko še enkrat na prvih sedem vezkov, kateri so izšli za prvo in drugo društveno leto in se dobivajo še vedno na prodaj pri knjigarjih.

1. vezek: Priročna knjiga za glediške diletante, posebno za ravnatelje igrokazov ter prijatelje slovenske dramatike sploh. Na 172 straneh obsega ta knjižica mnogo zanimivega in podučnega, kar najbolje utegne spričati njen zadržaj. Prvi razdelek ima po predgovoru zgodovino glediške umetnosti pri raznih narodih, s posebnim ozirom na slovanski narod in njegova posamesna plemena. Ta članek sam obsega 52 strani in podaja marsiktero zanimivo črtico o razvoju dramatične umetnosti. Drugi članki tega oddelka so: „O važnosti gledišča sploh, posebno pa narodnega.“ „Jeli res težko, napraviti diletantiško gledišče?“ „Dramatično društvo in njegov namen“ in „pravila dram. društva v Ljubljani.“ Drugi razdelek podaja praktične navode, kako je ravnati pri stavljenji in vzdržavanji diletantiškega gledišča v člankih: „O napravi gledišča“; „O razdavanji nalog“; „O vajah“; „O mimiki“; „O deklamaciji na gledišču in pri besedah“; „O oblekah in oblačenju“; O ličenju obraza ali maskovanju.“ Tretji razdelek obsega: „Govor pri zabavi po prvem občnem zboru dram. društva“; „Prolog pri odporu gledišča“ in tri dramatične prizore, posebno pripravne za slovesne predstave, namreč: „Rodoljubja zmaga“, (za 1 moškega in 1 žensko) „Slovenija oživiljena“, (za 3 moške), in „krst pri Savici“, (za 3 moške in 1 žensko). Četrti razdelek podaja „Imenik slovenskih glediških igrokazov“, tiskanih in v rokopisu se nahajajočih, kateri utegne posebno ustregati čitalnicam pri izbiranju igrokazov, ktere hoté predstavljati; zraven tega je še pridjan „pregled krajev, kjer so že igrali slovenske igroke.“ Po bogatem svojem zadržaji se utegne tedaj priporočati ta knjižica vsem pri-

jateljem slovenske dramatike, posebno pa našim vrlim diletantom, katerim je namenjena. Cena jej je 1 e 50 kr.

2. vezek: „Ultra“, veseloigra v 1 dej. po českem za našo razmere predclana, potrebuje 3 moške in 3 ženske predstavljalce. — „Na mostu“, burka v 1. dej. potrebuje 5 moških, 2 ženski in nekoliko stranskih oseb. Obe te igri ste se igrali z dobrim vspehom v Ljubljani in drugod.

3. vezek: „Mlinar in njegova hči“, žalostna igra v 5 dej. po znanej nemški igri. Akoravno je malo težavna za predstavo na malem odru, ker potrebuje 6 moških, 4 ženske in 4 stranske osebe, ter ima več sprememb, igrala se je vendar že v Novem mestu, Ljutomeru in v Rojani na čitalniških odrih.

4. vezek: „Dobro jutro“, vesela igra s petjem v 2 dej. po českem predelana, potrebuje 5 moških, 3 ženske in moški zbor ali četverspev. „Bog vas spri-mil vesela igra v 1 dej. za 2 moška in ženski. Obe igri igrali ste se že z dobrim vspehom.

5. vezek: „To sem bil jaz“ šaloigra v 1 dej. potrebuje 2 moška in 3 ženske. „Ravni pot najboljši pot“ za 5 moških in 2 ženski. Obe igri ste se igrali prav dobrim vspehom v ljubljanski čitalnici.

6. vezek: „Gospod Čapek“, veseloigra v 1 dej. po poljskem, potrebuje 5 moških, 2 ženske in nekaj stranskih oseb. — „Belin“, opereta v 1 dej. za 2 moška in 3 ženske.

7. vezek: „Oproščeni jetnik“, šaloigra v 1 dej. za 9 moških, posebno pripravna za predstave g. dijakov v počitnicah in v krajih, ker bi se težko dobile ženske predstavljalke. — „Ženin od gladi“, vesela igra v 1 dej. po českem predelana, potrebuje 5 moških, 2 ženske in nekaj stranskih oseb.

Cena vezkom 2 — 7 je samo po 25 kr.

Na prodaj imalo „Slovensko Talijo“:

V Ljubljani: Češko in Till, Giontini, Klerr, Lercher; v Kranji: Reš; v Novomestu: Tandler, Vepustek; v Celji: Sohar; v Mariboru: Leyrer; v Gradcu: Leuschner in Lubenski; v Gorici: Sohar; v Trstu: Schimpf; v Zagrebu: Galac.

Iz gori navedenega je razvidno, da se dramatično društvo pri izdavanju izrokazov ozira na praktične potrebe in podaja v prvi vrsti lahko izpeljivih manjih igrokazov, ki ne potrebujejo preveč predstavlajočih oseb. Bolj ko se bode množilo število podpornih udov, tem več in tem različnejših igrokazov bode potem mogoče izdati vsako leto v tisku, in gotovo bode pri krepkej podpori tudi dramatično društvo v malih letih doseglo čvrsto stališče in izdatno materijalno podlago uspešnemu duševnemu delovanju.

J. N.

zmoli nobenega očenaša! Dobro bi bilo, ko bi se navada kadenja ameriškanskih rudečekežcev pri nas vpe-ljala. Pri njih ne sme nobeden domačin preje kaditi, dokler ni iz svete lule (fajfe) kadil. Hišni vladika nažgé vsako jutro sveto fajfo, ko solnce izhaja, potegne tri-krat in dim puha proti solncu rekši: Veliki duh, darujem ti ta duh — bodi nam milostljiv. To storijo vsi domačini, in enako molijo. Potem vrže en tobakov list na ogenj, da pomiri hudega duha rekši: Na! kadi, bodi dober in nič hudega nam ne stori! Tako tudi delajo drugi. Mi Evropejci pa, ko vstanemo, vtaknemo lulo v usta, ali odpremo škatlo, in vtikamo tobakov prah v nos, in redkokrat se spomnimo dobrega duha, na hudega se pa tako neradi zmislimo. — Iz te svete lule Amerikancev ne sme nobeden kaditi, kateri ima kakšno sovraštvo do družega. Zato jo prinesejo vsakokrat v zbirališča, v katerih se prepri odpravljajo, sovražniki pomirujejo itd. Te lule nam Slovencem bi zelo trebalo. Mi živimo v neprijetnih razprtijah, kavsajo se stari Slovenci z mladimi, in vice versa, se-daj še so se naredili „klobučarji“, in se kavsajo z ne-neprijatelji historičnih individualitetov, in nek g., aus „Windischbücheln“ je celo novo sekto stuhal: „kato-ličko-narodnjakov in liberalcev“, katero besedo on sam komentuje in reče da pomeni: bezverniki! Amerikan-

sko sveto lulo sém! vsi naj kadijo, dokler ne bo prazna, in mir bode med nami. Sveto lulo je, kakor Parijci, ki so nekđaj kraj reke Missouri prebivali, pripovedajo, solnce samo vrglo na zemljo. Napravljena je glava iz rudeče gline, in meri 10 bokalov, cev je iz trstike pol šolna dolga. Vsak kadilec se vleže na trebuh in tako dolgo kadi, dokler ni se opijanal. Ko ta se pre-kopicne, vstopi drugi intako vsi do slepnjega. Vsi oble-žijo na tleh, — glasno hrčajo, — in mir je sklenen med sovražnimi strankami. Slovenci, ki v Ameriki ži-vite, iščite, ako še kje to sveto lulo najdete, in poš-ljite jo v svojo domovino, bodemo na takovšni način poskusili napraviti pomirje. Pri katerem pa ne bode po-magala sv. lula, o onem bodemo rekli kakor Polaci: „Temán je kakor tobak v rogu“, — katero prislovico razlaga Wurzbach tako le: Es ist mit seinem Verstande nicht weit her.

Ἐπιχαριστός.

Harambaša.

(Zgodovinsko-romantičen obraz. Česki spisal Pr. Chocholoušek, poslovenil Podgoričan.)

(Dalje.)

Krstić se vprašalno ozré v očeta.

„Le govóri!“ — reče mu oče in kolebne z roko.

Mater po teh besedah zapusti moč: séslonila se je torej ženska sinu v naročje. Krstić jame proti skali kričati na pomoč; dvé ženski prihitite in jamete jado-vati in omedlelo harambašinjno odneseti moškim iz-predočij.

Mladen omračen stoji na svojem mestu; ne vidi, kaj se godi okrog njega; silna glava mu kinkne na prsi; roci zarije in divje bolestno se jame grabiti po životu. Toda ta njegova bolest nij trajala dolgo časa; nij se bal sinu za življneje, saj je slehrni dan bilo mo-goče, da mu olovnic ali pa turški jagatan vzame sina hujduka; ali da je zablodil v zajetje, vedigabog po kakovej neumnosti, in da bode ne mára moral poginoti ali na vrvi ali pa no kolu, to ga zeló peče. Ves čas od nesrečnega boja na Kosovem polji, kolikor je hra-brih Mladenovcev rod hajdukov dal Bosni, vsi so po-mrli s handžarom v roci, vsi polegli po musulmanskih trupih, za tega délj so Mladenovci sluli po pozorišči od prodke Save noter do mogočnega Balkana, in za orjaškim Balkanom povsodi do Drinopolja; narod se v pesmih in pripovestih spominja slavnih Mladenovcev in hajdukov. To Mladenovo seme pa, ta njegov sin — da bi tako neslaven zginil sé sveta, morebiti celó za-ločen v naročji kak odaliske*) prvi, kolikor Bozna

*) Odaliska je krazna suznja v haremu vzgojena.

Dopisi.

Iz Planine, 13. maja. [Izv. dop.] Tabor v Cérnici je tedaj dovoljen, česar se gotovo nismo nadejali, posebno če pomislimo, kako je naš glavar še teden popred se ustil, da mu točka programa o „Sloveniji“ ni po volji in da zaradi tega tudi s taborom ne bo nič. Smešno je res, ako mož, ki se imenuje c. kr. okrajni glavar, točko o „Sloveniji“ spozna za tako čudno in strašno pošast, da se zaradi tega ne more odločiti za dovoljenje tabora. Gotovo naš glavar še nikdar ni slišal, da je do zdaj na vseh taborih bila glavna točka „zedinjenje Slovencev“ in da vlada zaradi tega nikdar ni prepovedala taborov, tudi v Ljubljani ne, kjer je svoje dni gospodaril vrli gojitelj našega glavarja, ostri Pajek. — Imela je pa tudi rešitev te prošnje jako težak porod; kuhali in menciali so jo namreč mesec dni in nikakor se naše glavarstvo ni moglo ob svoji moči odločiti, je-li varno dovoliti tabor ali ne. O pozni uri podal se je menda naš glavar v Ljubljano in se tam posvetoval z deželnim predsednikom, kaj je v tej seveda težavni stvari početi, če bi bilo pa vendar le mogoče, tabor prepovedati. Ali mož je gotovo zastoj napenjal svoje žile in brezvpešno govoril o pogubonosni in nevarni točki „zedinjenja Slovencev“; deželni predsednik je gotovo spoznal, da se je vlada že itak mnogokrat pokazala jako liberalna? in da ima itak dosti blamaž, tabor naj se tedaj dovoli, vsaj se vlada tako ne bo brigala za to, kar se tam sklepa, če tudi milijon Slovencev glasuje z navdušenjem za Slovenijo.

Da bi pa vendar presrečni §. 19. se ne preziral v Ogrincovem smislu, in da bi vsaj nekaj mu obveljalo, poslal je naš glavar na slovensko vlogo nemšk odlok, ter djansko in očitno pokazal, da njega nikakor ne brigajo postave, ki Slovcem na papirji dajejo pravice, ktere drugi narodi v resnici uživajo. S tacim trmastim gospodovanjem okrajnega paše narod ne bo nikdar zadovoljen, in dokler bo vlada imela take može, take tep-tače narodnih pravic na glavarstvih stolih, tako dolgo tudi do nje zaupanja imeli ne homo, ker je vendar očitno in jasno, da nas vidijo in poznajo le takrat, ko je treba plačevati davke in krvaveti v nesrečnih bitkah za tuje blago.

Iz Zagreba, 15. maja. □ [Izv. dop.] Narodno-liberalna stranka na Hrvaškem se je po nastopu Rauchove silovite vlade odrekla vsake neposredne delavnosti na političnem polji; samo v svojem mnogo proganjanem organu je v narodu budila državnopravno zavest, ktero je hotela sedanja vlada malo po malo zadušiti. Ob enem je kakor v vernem zrcalu kazala bezkrajno samovoljo, korupcijo, umazano koristoljubje in moralno gnjilost sedanjih oblastnikov. Ta stranka narodno-liberalna torej misli, da je sedaj prišel čas, da tudi ona stopi na oder politične akcije. Kakor vam je že drugi dopisnik prijavil, Rauchova zvezda obleduje. Soditi po glasilih Andrasyeve vlade, bode Rauch hrvaški Jonas,

pozná hajdukov Mladenovcev, tega rodú prvi da bi poginil bezi žive slave! Jatagan mu ne zapoje pogrebne pesmi: in puška mu ne zagrmí na slavo: z Bogom! Ta boleť je omračila Mladena. Ali izpameti se, ponosno vskloni in jasno ozre okrog sebe.

Po tem prizoru Rezavec zopet stopi préd-enj. „Čuj, harambaša!“ krikne z večjo silo, nego je popreje govoril, a o svojej drugej besedi nij razklenol krepkih rok. „Bog je priča, da je Mahmuda baše glava v tistih-le pismih, ki jih držiš v roci; hajduci smo sklenili to, da za Marjanka ta pisma damo nazaj baši.“

„Kako dolgo je že tega,“ — Mladen z resnim glasom odvrne, nekako karalno, „kako dolgo je že tega, da hajduci vsako uro preminjajo svoje doloke, kakor otročaji, da rečem, kakor blazni? Ali ste zúbili, od tega popirja — da vsa Bosna čaka svojega otetja? A zaradi enega života ne smé vse pogrezniti se v pogubo; moj sin je hajduk tako, kakor je vsak drug,“ — za trdno pristavi neomajljivi baša — na znamenje: vsakojaka vsaja — da snetjiva ostane, kar se tiče njegovega sklepa. „Pa saj nij še poginol moj sin!“ — omeni ognjenega obraza, „idimo pogledat, junaci, tije kaj k Sarajevu!“ (Dalje prih.)

kterega misli Andrasy vreči iz državne ladije, da — ako mogoče — umiri razburkane valove javnega mnjenja. Z Rauchom pade pa tudi skupščina njegovih kruhobornih gladiatorjev, ki se v Zagrebu hrvaški „sabor“ igrajo in to nota bene samo tako dolgo, dokler se Rauchu gledati ljubi. Narodno-liberalna stranka že sedaj misli na nove volitve, ki bi se pa — ako bi tudi Rauch ostal, — zakonito morale itak obnoviti konec tekočega leta. Da bode pa narodno-liberalna stranka, kakor zastopnica javnega političnega mnjenja mogla stopiti ob svojem času pred narod z gotovim programom, zbrali se bodo na poziv dotičnega odbora v posvetovanja najodličnejši narodnjaci, inteligentni in neodvisni možje, katerih se je hvala bogu! še nekaj rešilo iz splošnega potopa Rauchove demoralizacije. Ko bodo te vrstice Vašim čitateljem prišle pred oči (17. t. m.) se bodo že začeli ti dogovori v Zagrebu. Znamenito je posebno to, da se bodo udeležili tudi povereniki iz vojaške granice. Vseh skupaj se pričakuje nad sto. — Zora poka; bode dan!

Politični razgled.

„Težišče države se je zopet enkrat preselilo iz Dunaja in romalo v Prago“ — tako v vseh varijacijah tožijo nemški listi. Res se zdaj vse oči obračajo v Prago, a vesti od tam so ravno tako skromne. Česki listi skoraj nič ne povedó o razgovorih. „Pokrok“ pač priznava, da je Smolka v dogovorih z moravskimi in českimi deklaranti in ti med seboj, in da je česki klub v vsem enih misli s političnimi gosti v Pragi. „Nar. listy“ lakonično poročajo: „Historično plemstvo na Českem je od besede do besede podpisalo deklaracijo českich poslancev.“ Vlada res želi sprave, tako vsaj smemo soditi iz telegrafično oznanjenega članka v „Prager Abdb“, ki naglašá potrebo porazumljenja trdé, da je vlada trdno sklenila poštenim tirjatvam državopravne opozicije in opravičenim željam narodov biti pravična. Vladni list svári k mirnosti in zmernosti razglaševaje, da bodo mejusobne dotike v Pragi imele merodajen vpliv na srečno nadaljevanje spravedljivega dela in za dosego zadovoljivih rezultatov. — Naj tú še sestavimo važnejše telegrame dunajskih listov o dogovorih v Pragi. 17. t. m. so se oddali sledeči telegrami: „Na prošnjo ministrov se ravnokar dr. Schmeykal dogovarja z grofom Potockim; dr. Smolka in Petrinó poročata ministerskemu predsedniku o dogovorih s českimi voditelji.“ — „Klavdy je več ur konferiral s Potockim, ki jutri odputuje; Rieger, Palacky in Martinic bodo zvečer govorili z ministerskim predsednikom; najnovejša tirjatev Čehov je, da se voli c. k. namestnik izmed deželnih poslancev.“ — „Kljubu navidezni zvezi med česko-poljskimi fevdalci nahaja Potocki povsod največo prijaznost, obiskuje in ga obiskujejo vplivne osebnosti obeh strank; jutri se bodo o deklaraciji točka za točko posvetovali in si mnogo pojasnjenja od tega obetajo.“ — Da se je minister Petrinó pokazal v Pragi v narodni čamari, močno se dunajskim krogom kadi pod nosove.

„Wanderer“ poroča, da je toliko kakor gotovo, da postane general Rodič c. kr. namestnik v Dalmaciji in da je že v prihodnjih dneh pričakovati njegovo uradno imenovanje. Ustavoverni časniki so seveda polni zolča proti Rodičevemu imenovanju — kaj pa da Rodič je tisti mož, ki je vedel doseči, da se je v Dalmaciji nehalo obešanje, streljanje Slovanov, požiganje, plenenje in pokončevanje slovanske dežele.

Ogerska bode brzkone dobila novo municipalno postavo, načrt te postave vsaj je sprejet v Deakovem shodišči, kar je toliko kakor da bi ga bila potrdila tudi zbornica.

Ruski cesar pride letošnje poletje brzkone obiskat pruskega kralja, vsled tega je mnogo berolinskih časnikov vse navdušeno za rusko-prusko prijateljstvo.

Gršk list v Trstu nasvetuje, da bi se mogel na Grškem napraviti red, naj bi se ustava odpravila in naj bi se vsa vladna oblast prepustila vladarju.

Francoska je dobila nekoliko novih ministrov. Naj omenjamo samo vojvoda Gramonta, ki je nekdanj Francijo zastopal pri avstrijskem dvoru in je zdaj imenovan za ministra zunanjih zadev. Časniki hoté vedeti,

da je to reakcionarno znamenje in povračanje k osebnemu Napoleonovemu vladarenju, kajti Gramont ima vojaško načelo: „Jaz služim in ubogam!“

Razne stvari.

* (Sloga.) G. državni poslanec dr. Toman se je na potu v Beč slučajno sešel z nekterimi štirskimi voditelji, ki so ga pregovorili, da se je nekoliko časa pomudil v Mariboru. V razgovorih med dr. Tomanom in štirskimi rodoljubi se je pokazalo, da smo zaprav vsi edini in enih mislih o sredstvih in potih, ktera moramo rabiti v praktični politiki, edini in složni tudi o konečnih ciljih. To novico tem veseleji oglašamo, ker moremo pri tej priliki tudi povedati, da so v zadnjem listu „Slov. Naroda“ omenjeni sklepi slovenskih rodoljubov v Ljubljani taki, da jih sme z najboljšo vestjo podpisati vsak rodoljuben Slovenec. V zadnjem listu smo izrekli željo: Mi iščemo sloge, pustite se najti! Denes imamo najbolje upanje, **da se najdemo vsi!**

* (P. n. udom mariborske čitalnice.) Že enkrat naznanjena volitev prvosednika in dveh odbornikov se je zaradi male udeležitve proložila na petek 20. t. m. ob 8. zvečer.

Na mestnik prvosednika.

—d. (Kupčija z lesom) v gorénji Savinski dolini letos ni tako živahna, kakor preteklo leto, ker se blago mnogo slabije plačuje. Vsled dolge zime in nevozljivih cest niso mogli lesni trgovci v Mitrovicu, Rumi, Semlinu, Belgradu, Pančovi, kamor se od nas največ lesa prodaja, svojega kasno na jesen nakupljenega blaga v denar spraviti. Zaležale so torej velike zaloge lesa, in kupci ne hoté novega blaga kupiti, dokler se ne znebó starih zalog. Ker se pa savinski plavičarji in lesni trgovci le tako tje v en dan brez gotovih naročil s svojimi plutvami odpeljejo in si še le kupcev iščejo, ko pridejo v Mitrovico itd., umeva se skoraj samo ob sebi, da kupci cene kolikor mogoče tlačijo in torej po 20—25% manj plačujejo kakor preteklo leto, n. pr. 1" debele, 2° dolge, 7—9" široke stropnice, ki so lansko leto — 100 stropnic — v gorénji Savinski dolini veljale 17 fl. in so se v Belemgradu prodajale po 22—23 fl., veljajo zdaj domá 13 fl. in se tam doli prodajajo po 17—18 fl., in taka je v primeri z vsem drugim lesnim blagom. Poleg tega kupci tirjajo še 3—4 mesečnega kredita, ki se jim mora tudi dovoliti, samo da se blago speča. — Sicer je upanje, da bodo cene tam doli zopet poskočile, kader komunikacija postane živahnejša, dasiravno so kakor že rečeno v imenovanih krajih nakopičene velike zaloge, ki morajo še iti na prodaj. Prihodnjič Vam bom kaj več poročal o našem plavljenju.

* (Iz šmarskega okraja) poleg Jelš se nam med drugimi piše: Že se čuje, da se namerava ustanoviti okrajna založnica po izgledu českich založnic, katerih vspešno delovanje je v obče priznано; tudi za višo omiko ljudstva se bo skrbelo po ustanovljenju še enega ali dveh viših šolskih razredov nad ljudsko šolo. Omeniti še moram, da je prišel k zadnji volitvi okrajnega odbora g. c. k. glavar Schönwetter, spremljan od g. dr. Wagnerja. Zakaj dva, ne vem. Ko je g. Schönwetter začel nemško govoriti, so ga ustavili slovenski zastopniki in tirjali, da se, ker so vsi Slovenci, le v slovenskem jeziku občuje. G. Schönwetter je potem hitro sestavil volilno komisijo, ter jej prepustil daljno obravnavanje. Tabor v Šmarji bo menda 21. avgusta, ker ga želimo napraviti velikanskega in nam je torej dalj časa treba za priprave.

* („Zukunfti“) smo po njenem vedenju z njenimi lastnimi besedami dokazovali, da ne zastopa slovenskih koristi in iz dejanj sklepali, da mora služiti ne našemu narodu, ampak komu drugemu. „Zuk.“ nič dejanskega ne ovrže, ampak cel kup surovosti nam namerče na vrat. Tú smo sestavili nektere njenih finés: wenn jemand blind herum schlägt, ohne zu wissen — klägliches Treiben — Tobsucht — gemeinschädlich — Pritsche geben — Zwangsjaake anlegen — blindleidenschaftlicher, taktloses Gebahren — blöde, sinnlose Gesalbader — ganz gemeine, niederträchtige Lüge.“ Menda nas bo ta zbirka odvezala vsacega od-

govora „Zukunft“, dokler ona dostojno ne odgovori na naša navedena fakta — za danes samo to, da prestavljanje našega članka za nas ni niti „Pritsche geben“, še manj pa „Zwangsjacke der Vernunft anlegen.“

—cs. (Tujstvo na Dunaji.) Bil sem pri inauguraciji del za reguliranje Donave nazoč v pratu. Pri tem se mi je nehoté usilila opomba: Razen prostora, kjer se bode delalo, ne morejo Dunajčani nič od tega velikega dela (reguliranje Donave) imenovati svojo lastnino; oni, ki je osnoval projekt, je „tujec“ (Švab); oni, ki je črteže risal, je „tujec“ (Čeh); početniki so „tujzemci“ (Francozi); kopači in delavci so „tujci“ (Slovaki). „Ali „denar“, tretji del velike svote je naš denar“ bode klical, „Hansjörgel“. O „Hansjörgel“; tudi denar je, kakor je pokazalo zadnje ljudsko štenje, vedel denar — „tujcev“!

* (Iz Kamnika) nam je poslal čitalnični odbor vabilo: uljudno vabimo vse domorodce in narodna društva k „veliki besedi“ dne 26. t. m., v spomin obletnice slovesnega odpora naše narodne čitalnice. Začetek ob 8. uri zvečer. — Program: 1) Pesem „Lovčeva“ možki zbor. 2) „Govor“. 3) Potpourri iz opere: „Nachtlager von Granada“, godba na gosli in z glasovirom. 4) „Log za log se skriva“, zbor za moške in ženske glase. 5) „Prošnja“, samospjev, spremljan z glasovirom. 6) Deklamacija. 7) „Bob iz Kranja“, vesela igra s petjem in godbo. 8) Ples. — Vstopnina za neude 30 kr. od osebe.

* (Zahvala). Prebivalcem vseh vasí, ktere je „Sokol“ obiskal na svojem izletu poslednjo nedeljo, zahvaluje se iskreno za prijazni srčni sprejem odbor ljubljanskega telovadnega društva „Sokola.“

Poslano.

Zastop „Slavije“ so prevzeli na Kranjskem še sledeči gospodje: V Preddvoru gosp. Fidelis Urbančič, posestnik in poštar, v Križih pri Trziču gosp. Pavel Zoré, narodni učitelj, v Železnikah, gsp. Anton Hafner, fužinarski uradnik, v Gradu (Bled) gosp. Gašpar Hrvat, narodni učitelj.

„Živela Slovenija!“

V Bledu dne 13. velikega travna 1870.

Ljud. Treo,
uradnik in organizator.

Sreča cvete v vinogradu! ev. 100.000 tolarjev

znaša glavni dobitek najnovejšega velike od velikojv. Bravnšv. Lüneburške deželne vlade dovoljenega in garantovanega

denarnega žrebanja.

29.000 dobitkov se bo v malih mesecih gotovo določilo, med temi so glavni dobitki od ev. tolarjev 100.000, 60.000, 40.000, 20.000, 15.000, 12.000, 10.000, 8.000, 3krat 6000, 3krat 5000, 12krat 4000, 2krat 3000, 34krat 2.000, 155krat 1000, 261krat 400 itd.

Prihodnje prvo žrebanje dobitkov se začne že 9. in 10. junija 1870 in velja

1 cela izvirna državna srečka le f. 7 —
1 pol " " " f. 3 1/2 —
1 cetrt " " " f. 2 —

ako se mi pošilja denar v avstrijskih bankovih.

Vsakdo dobođe izvirne državne srečke sam v roke in je država postavila najbolja poročstva, da se bodo dobitki izplačali.

Vsa naročila bomo takoj največo paznostjo izvršili, prideli uradne črteže in dajemo vsakojaka izpovedanje brezplačno. Po dovršanem žrebanju se bode zanesljivo poslali vsem deležnikom uradna lista in pa dobitki.

Žrebanje teh veličastnih denarnih dobitkov se bo v kratkem vršilo in ker bo bržkone mnogo deležnikov, naj se izvoli brž ko brž neposredno name obrniti, kdor želi srečkemoje kupčije dobiti.

J. Weinberg junior,

Staatseffectenhandlung, Hohe Bleichen Nr. 29 in Hamburg. (2)

(11) Stalna pomoč proti spolovni slabosti!

Originalna izdaja v 30. natisu izdane za vsacega koristne knjige:

Der persönliche Schutz od Lavrentius-a. (osebna varnost) imenovana »Fasse Muth« Zdravniški svetovalec

v telesnih slabostih. En vezek 232 strani s 60 anatom. podobami. V zavitek zapečaten. Cena 1 tolar 10 sr. gr. = 2 f. 40 kr., dobiva se po vseh knjigozaložnicah, kakortudi pri Geroldu & Comp., Stefansplatz na Dunaji.

30 natisov! Ta visoka številka odvisno dela vsako drugo priporočanje. Vsak iztis izvirne izdaje od Lavrentiusa mora biti zapečaten s tuj ponatisnim pečatom, na kar naj se pazi!

En praktičen

koncipijent

in en

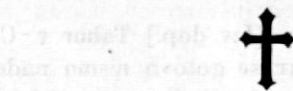
kancelist

dobita zlužbo v moji odvetniški pisarnici v Kranji.

V Kranji 12. maja 1870.

Dr. Prevec.

(3)

Marija Robleg, posestnica v svojem in v imenu svojih otrok, Frančiška, Marija, Ana in Franco, potem svoje taše Marije Robleg, prežalostno naznanja, da je Bogu dopadlo, njih srčno ljubljeneega sproga, oziroma očeta in sina — gospoda

Franceta Robleg-a,

posestnika in mesarja v Žavcu,

denes popoldne ob 4. uri po kratki bolezni, v njegovem 37. letu iz tega sveta k sebi poklicati.

Ranjki se priporoča pobožnemu spominu.

V Žavci, 16. maja 1870.

Zahvala in priporočilo.

Slavnemu občinstvu izrekam očitno hvalo za zaupanje, ktero sem užival od leta 1866, in priporočam ob enem veliko lepo in vedno frišno zalogo oblačilnega blaga po čudovito nizki ceni.

Janez Vičič,

trgovec na velikem trgu nasproti štirne v Ljubljani.

Edina zaloga najnovejših znajdeb.

(6) **Svarilo.** Po meni v kupčijo spravljena „Pasta Pompadour“, ki je kot izvrstna skokoma našla obče priznanje, nekoliko časa neke firme ponarejajo, naj torej p. n. občinstvo zvê, da se edino prava izvirna obrazna pasta dobiva le pri podpisnem. Ona hitro vse odpravi spuščaje na obrazu, sajeve, pege, šinje, sploh ohranjuje, olepšuje in mladi obraz. Piskere po gl. 1.50.

Vse je mogoče. Kdo bi bil prej vrjel, da se bo znašlo, kako oko varovati pri vtikanji niti v iglo; s prostim prav umnim orodjem se je posrečilo, da more slabo oko tudi v mraku v najtenjo iglo lahko vdeti nit, in velja ta strojček s podukom le 25 kr.

Zobje ne bolê več. Vsak zobobol izvirajoč iz reume ali prehlada se mahoma ozdravi z novimi berolin-skimi zobnimi kapljami. Poroštvo tako gotovo, da se vrne denar, ko bi kaplje ne pomagale. 1 flaçon s podukom 80 kr.

Politur-Pasta. Neprecenljiv domač pomoček, s katerim vsakdo lahko zastarelo ali oslepele pohištvo itd. prelepo politira. Skatljica s podukom za celo garnituro 80 kr.

Snažilna krogla za srebro (putz-kugel), izvrstne pomoček ponoviti in osnažiti oslepele kovinske predmete. Nepogrešljivo za zlatarje in srebrarje, po 5 kr.

Regulator za vse ure je regulirana solnčna ura s komposom, vsacemu priporočljiva, ker se po njej gotovo vsaka mehanična ura dá vrediti; fino po 25 kr.

Štupa za pranje. S to štupo si prihraniš čas, delo in denar, zlasti pa se perilo bolj varuje, kakor sicer. Funtni paket po 22 kr.

Amerikanske patentirane zavarovalne ključavnice, izvrstno delane, proti vsacemu lomastu, manje po 30, 40, 50 kr., večje po 70, 90 kr. 1 gl., velike z 2 ključama po 1 gl.; k popotnim torbam po 25, 40—50 kr.

Praktični so ostrogi za hlače, ki pri slabem vremenu hlače branijo omadeževanja, par po 10 kr.

Angleške škarje iz najboljšega jekla, različne vrste različno po 20, 25, 30, 35—45 kr., verižica 10 kr.

Prav koristne so nove mašinske olovke, brez sitnega ostenja, tudi se špice ne lomijo; v les vdelane po 10 kr., v kost po 15 kr., s peresnim ročnikom in nožem 90 kr.; potrebna tekočina za 3 mesece 10 kr. Kos unionradirgumi za svinec in tinto 5 kr.

Nog ne premakati je vsacemu svetovati. S pomočjo izvrstne Metzgerjeve aperture za usnje, ki dela usnje mehko in nepremakljivo, tako da se tudi še dolgo nošeni črevlji ne premočijo, najbolje se doseže ta namen. 1 flaçon po 60 kr.

Najnovejše Ligroine-žepno netilo, najrabljiveje te vrste, tudi za nekavice priporočljivo; v nježni mali obliki navadne netilnice je zvezano z lampo, ki ima za 1 uro netila, da je pri čestih prilikah luč hitro pri rokah. Cena zato tako nizka, da se bolj razširijo. Po 50 kr.

Perzijsko barvilo za lase, s katerim se mahoma sivi lasje ali rujavo ali črno pobarvajo; ob enem ohranjuje naravno čvrstost. Ono je iz zelišč in vse neškodljivo. Karton s podukom 2 goldinarja.

Ceno vseh svojih stvari naznanjam brezplačno in pošljam zapisnik na dom.

Ob enem prebivalce na deželi opominjam na moj komisijski oddelek, ki je edina kupčija te vrste, kjer se najmanjše in največe, naj bo ktere kupčije koli, hitro in po ceni oskrbi, torej se priporoča obilnim naročilom.

Prva avstrij. komisijska kupčija **A. Friedmana na Dunaji, Praterstrasse 26.**

Najnovejša štupa za rjó. garantirana. Z njo se odpravijo vse rjavine s platna, svile in drugih tkanin, tudi z jekla in železa.

Proti tatvini varuje angleška tinta za zaznamovanje, ktere porabljene ni več spraviti s perila in vedno ostane frišna. Priporočati jo je gotovo vsaki gospodinjji. 1 flaçon velja le 20 kr.

Obročci za kurja očesa iz angorske volne, 12 za 25 kr.

Angleški lak za usnje, kteri dela usnje mehko in ga lakira ko zrcalo; mal flaçon 25, velik 45 kr.

Tekoč lim. Nepogrešljiv v vsaki hiši, ker si lahko vsak sam oskrbi v vsakem gospodarstvu pripetijoče se popravke; ta lim se drži leta in leta in se mrzel rabi. Velik flaçon po 25 kr.

Nedišeče. nepremočljive posteljne vloge, braneče proti premakanji pri otrocih, bolnikih in otročnicah; po 90 kr., gl.: 1, 20, 1.50, 1.70.

C. k. privil. saponinsk masten éter v kratkih trenutkih odpravi vsakojake madeže iz vsake obleke in tkanine brez izjeme. Ta novi izdelek v svojem učinku prekosi vse enake fabrikate, ker nobene barve ne oškoduje, se mahoma posuši in ne diši. Priporočljiv tudi za čiščenje rokavic. Flaçon s podukom 40 kr.

Univerzalna snažilna štupa (putzpulver), s katerim se dá vsaka kovina, zlato, srebro, brons, pakfon, jeklo, bakro itd. očistiti in polirati.

Štupa proti potečim se nogam odpravi sitni pót na nogah in iz njega izvirajočo smrajo; tudi obutalo konservira. Skatljica s podukom za 3 mesece dovolj po 50 kr.

Pariški universalni kit nerazrušljivo in hitro zveže ne le steklo, porcelan, kamen, morsko peno, les itd., ampak tudi različno združuje: n. pr.: les s kovino, porcelan s steklom itd., tako da je kakor en kos. Paket tega vsaki hiši potrebnega blaga le 10 kr. Tak kit tekoč prav dober, flaçon 80 kr.

Pečatne marke za pisma, ki so zarad ročnosti, cene in gotove zaporiče bolje kakor oblati ali vosek, najlepše, z vsako firmo, grbom, imenom ali monogramom. 500 mark po gl.: 1.30, 1000 mark 1 gl. 60 kr.

Regulator-peresa popravljiva za vsako roko in vsak papir, tako da je z istim peresom mogoče najtenjše kaligrafične, pa tudi najdebelejše črte pisati. 12 peres 24 kr.

Prave angleške britve z dvema nožema po 20, 30, 40 kr.; s 3 noži po 50, 60 kr.; najfineje s 3 noži po 60, 70, 90 kr., 1 gl.; s 4 noži 80 kr., gl. 1, 1.20.

Najviše patentirana mišnica za miši, podgane, krte in skričke. Prodaja se z garantijo velika kositarjeva posoda po 1 gl.

Najbolje zdravilo ohraniti si frišne lase in bale ali sive počrtni je orehovo olje; vsi kemični preparati so škodljivi. Učastujem se naznanjati, da imam bogato zalogo nepokvarjenega orehovega olja.